

Zpráva z jednání výboru ČSKB č. 26 / říjen 2004

1. Zpráva pokladníka, návrhy na plánované nákupy a fakturace do konce roku 2004

- v listopadu 2004 uzavřít návrhy na nákup kancelářských potřeb pro sekretariát a členy výboru, případně další návrhy
- pokladník sestaví seznam došlých požadavků na nákup odborné literatury, rozešle k posouzení, definitivní seznam k nákupu bude uzavřen na příštím jednání

2. NASKL - školení inspektorů

- termín školení 10.-11.12., SZÚ, Praha
- není vyjasněn mechanismus správy dat Registru klinických laboratoří na serveru SZÚ, problém je nutné převést na Radu pro akreditaci (zajistí ing. Šprongl)

3. Registr laboratoří - připomínky k checklistům, závěr druhé etapy (Dr. Bilyk)

- Sekretariát rozeslal část B formuláře druhé etapy, průběžně eviduje a zpracovává již vyplněné
- Předlohy checklistů jsou dostupné na webové stránce společnosti na adrese:
http://www.cskb.cz/registr/checklisty_web.htm

4. Registr pracovníků (Dr. Gotzmannová)

Výbor pověřil dr. Gotzmannovou vypracováním přehledu současných požadavků pro pracovníky oboru v kontextu s platnou legislativou - [Příloha č.1](#)

5. Vzdělávání VŠ dle zákona 96/2004

- Výbor byl seznámen s navrhovanými směry postgraduálního vzdělávání vysokoškolsky vzdělaných pracovníků v oboru. Navrhován je koncept společného mezioborového vzdělávacího kmene a následná specializace v jednotlivých laboratorních oborech. V současné době probíhají jednání na úrovni zástupců zainteresovaných kateder IPVZ, odborných společností a KVVOPZ. Předběžné návrhy představili za KVVOPZ dr. Pollak a za KKB IPVZ doc. Jabor a doc. Štern

6. Kontrola současných verzí rozpracovaných nebo aktualizovaných doporučení

- **o časové identifikaci laboratorních vyšetření** - doc. Jabor a ing. Zámečník doplní text o připomínky, definitivní text bude rozeslán členům výboru a poté zveřejněn obvyklým způsobem
- **o časové dostupnosti výsledků vybraných laboratorních vyšetření (TAT)** - verzi respektující připomínky z tohoto jednání viz [Příloha č.2](#) bude vhodné konzultovat s anesteziology, hematology, upravená verze bude poskytnuta k veřejné diskusi na webu společnosti
- **o validaci** - aktualizovaný text byl zveřejněn na webu, znění doporučení bude uzavřeno na příští schůzi výboru 16.11. v přítomnosti hlavního autora dr. Friedeckého
- **o likvoru** - prozatím není dokončena analytická specifikace jednotlivých metod užívaných v likvorologii, výbor zvažuje možnost použití "analytického experimentu", který by financovala ČSKB
- **o vrozených vývojových vadách** - řeší se
- **o homocysteinu** - doc. Jabor požádá prof. Hyánka o vypracování nové verze v co nejstručnější podobě s odkazem na materiál "*Facts and Recommendations about Total Homocysteine Determinations: An Expert Opinion*" v *Clinical Chemistry* (50:1, 2004, str. 3 - 32). O recenzi bude požádán znovu doc. Soška a Dr. Kožich.

7. KBM

- Došlo k jednání mezi dr. Votrubou za KBM a ing. Vičarovou za ČLS JEP, ČLS časopis neodprodá, připravila návrh smlouvy mezi ČLS JEP a novým nakladatelem LexisNexis
- Obě strany dávají přednost formě "nenásilného přechodu", ČLS JEP zůstává i nadále vydavatelem časopisu KBM.
- Problém inzerce: inzerenti FONSu a KBM by si neměli konkurovat. Inzerenti FONSu nebudou využíváni nakladatelstvím Lexis Nexis pro inzerci v KBM, pravidla by měla být vyjasněna mezi nakladatelstvím a dr. Skalickým.
- Upřesnit detaily ve smlouvě týkající se: podílu na spolupráci, vyúčtování, případných ztrát
- Návrh dr. Friedeckého k nové podobě časopisu (nové rubriky)

- Editoriály - odborný charakter, téma vážící se k práci v tomtéž nebo minulém čísle – požádat člena redakční rady nebo uznávaného odborníka, pokusit se vytvořit seznam autorů pro editoriály
- Původní vědecké práce - naděje, že bude rozšířena pracemi z lékařské genetiky a aplikací molekulární biologie
- Zcela chybí rubrika „Technická sdělení“
 - analogie short communication, technical briefs – krátká sdělení, zkušenosti s metodami, kontrolní systémy, pozorování neshod, interferencí, závad apod.
 - rubriku by mohli využívat pracovníci z praxe v menších laboratořích
- Otevřít rubriku „Dopisy redakci“
krátká sdělení z praxe s nejnútnejší dokumentací a s minimem odkazů na literaturu, informace vyčtené z jiných literárních zdrojů
- Poznámky vedoucího redaktora – forma občasníku ... lze začít např. pokusem o zvýšení impakt faktoru
- Texty doporučení – otevřena i pro další obory
- Edukace – oslovit občas autora s žádostí o přehledný článek týkající se aktuálního tématu
- Rezervovat prostor pro pracovníky IPVZ – tématické plány apod.
- Mladí autoři a abstrakta z mezinárodních akcí
- Rozšířené souhrny doktorských prací

8. Symposium FESCC

- Přidělení grantů pro české účastníky - výbor podpoří účast žadatelů: doc. Štern, dr. Kocna, doc. Schneiderka, prof. Racek, prof. Tichý

9. VII. sjezd v Olomouci

- Výhody budou poskytnuty:
 - Max. 1 zahraniční anglicky přednášející host na blok, cesta se nehradí, ubytování 2 noci, odpuštění sjezdového poplatku
 - čestní členové - hrazena 1 noc, hrazen sjezdový poplatek
 - počet dalších čestných hostů maximálně do 20 osob (zahraniční hosté, předsedové společností - ubytování 2 noci, hrazen sjezdový poplatek)
 - Přednášející neplatí sjezdový poplatek
 - Koordinátoři bloků neplatí sjezdový poplatek a ubytování 2 noci

10. Biolab 2005

- Byl diskutován návrh hlavních témat sjezdu
 - Diabetes mellitus - koordinátoři RNDr. B. Friedecký + za výbor sekce BL M. Bunešová
 - Autoimunita - koordinátor v jednání + za výbor sekce J. Chaloupka
 - Mezioborová spolupráce - koordinátoři MUDr. L. Dlouhý + za výbor sekce M. Nejedlý
 - Vzdělávání ZL – koordinátoři Ing. Vávrová + za výbor sekce Z. Rychnovská
 - Varia – koordinátoři RNDr. I. Bilyk + za výbor sekce M. Vémolová

11. Zpráva vědeckého sekretáře

- Výbor potvrdil navrhovanou výši členských příspěvků pro rok 2005, která zůstává ve shodných relacích s r. 2004:

	r. 2005 (Kč)
důchodci MUDr.	50
pracující MUDr.	200
do 35 let MUDr.	200
do 30 let MUDr.	50
důchodci ostatní VŠ	50
pracující ostatní VS	200
do 35 let ostatní VŠ	200
do 30 let ostatní VŠ	50
důchodci SZŠ	0
pracující SZŠ	70

do 35 let SZŠ	70
do 30 let SZŠ	50

- Výbor České společnosti klinické biochemie **nesouhlasí** s navrhovanou možností automatického vyřazení neplatících členů z centrální členské evidence
- **Změna účtu pro úhradu členských příspěvků:** ČLS JEP oznámila změnu bankovního domu a č.ú. Účet u KB bude k dispozici až do 31.12.2005, ale členská evidence bude veškeré složenky zasílat již s novým účtem u ČSOB (**190837708/0300**, variabilní symbol = členské číslo dle centrální evidence).
- **Seznam zahraničních členů** – členská evidence vyhověla opakované žádosti výboru ČSKB a dle zápisu č. 5 z jednání výboru ČSKB dne 6.9.2002 překontrolovala a opravila duplicity členství zahraničních čestných členů společnosti
- **Noví členové:** MUDr. N. Cibiček (Hranice), MUDr. L. Cibičková (Hranice), M. Čihulová (Praha)

12. Různé

- registrace zdravotních laborantů - aktuální informace podá Z. Rychnovská na pracovním dnu sekce biochemických laborantů 11.11. v Praze
- prim. MUDr. Šťastná požádala o sponzorský příspěvek na výrobu Metabolické příručky, výbor žádost zamítl
- dr. Kalla informoval o zápisu z VR ČLK - vydávání certifikátů o účasti lékařů na odborných akcích, které jsou rozděleny do více (tematických) celků (certifikát = 30 kreditních bodů, odpovídá celodenní odborné akci)
- sdílení kódů s genetiky - návrh připravený Dr. Beránkem s Prof. Mackem je schválen a odeslán na VZP
 - kódy, které je nutno zaslat na genetickou společnost a požádat o rozšíření sdílení odborností 801: 94119 (izolace a uchování lidské DNA/RNA/); 94123 (PCR analýza lidské DNA); 94125 (membránová hybridizace lidské DNA se značenou sondou) - žádost předána SLG, která ji projedná na nejbližším zasedání svého výboru
- dr. Bilyk - vykazování prováděných výkonů a jejich sumarizace je organizována podle kódu ze Seznamu zdravotních výkonů. Tento systém nezachytí všechny v laboratořích prováděné výkony. Výboru byl předložen návrh vykazovat prováděné výkony pomocí kódů NČLP.

Zapsali: J. Sedláková, dr. Bilyk

Informace KVVOPZ k zákonu č.96/2004 Sb.

Vzhledem k častým dotazům na způsob získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen osvědčení) považuje KVVOPZ a její odborná asociace klinické biochemie podat následující informaci:

Problematika získání osvědčení je upravena zákonem č. 96/2004 Sb., hl.VI, par. 66 a násl. a par. 96, odst. 6.

Podle tohoto zákona jsou atestovaní vysokoškoláci-nelékaři povinni požádat o vydání osvědčení (a zaregistrovat se u MZ ČR) do dvou let od nabytí účinnosti zákona, tj. do 31. března 2006. Do té doby není k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu osvědčení podmínkou.

Tato informace není výkladem zákona a doporučuje se, aby se každý ve svém vlastním zájmu se zněním zákona seznámil. Jeho plné znění lze najít na elektronické adrese MVČR www.mvcr.cz/2003/rady/sbirka_rady.html.

Za KVVOPZ

RNDr. Dagmar Gotzmannová
prezidentka

RNDr. Miloš Pollak
za asociaci klinické biochemie

listopad 2004

DODATEK:

Výbor České společnosti klinické biochemie považuje vzhledem k častým dotazům za potřebné rozšířit výše uvedenou informaci o praktický návod, pro názornost a usnadnění orientace si proto dovoluje citovat výtah z textu a odkazy zveřejněné na webové stránce (<http://www.nconzo.cz/>) Národního centra ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů kam se žádost o vydání Osvědčení s příslušnou dokumentací zasílá na adresu:

NCO NZO
Vinařská 6, 656 02 Brno
telefon (+420) 543 559 111, fax (+420) 543 211 177

Žádost o vydání Osvědčení

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
tyto řádky na naší internetové stránce vznikly jako ohlas na desítky telefonátů, které přijímáme na Registru v Brně. Protože vám chceme vaši cestu k získání Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (dále jen Osvědčení) a následné registraci usnadnit, dovoluujeme si zde uvést několik doporučení.

V zákoně 96/2004 Sb., v paragrafech 66–72, jsou uvedeny předpoklady pro získání Osvědčení. Znalost těchto paragrafů a postupné seznámení se zákonem je pro všechny pracovníky nelékařských profesí nutností.

Žádost o vydání Osvědčení s dalšími příslušnými formuláři získáte na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví (www.mzcr.cz), formuláře si můžete rovněž stáhnout z našeho serveru www.nconzo.cz. Jsou zde také uvedeny přesné instrukce k jeho vyplnění. Každá stránka (7 stran celkem) obsahuje v rohu dole jméno a příjmení žadatele. Prosíme o jeho vyplnění pro snadnější manipulaci s vaší žádostí.

Jak postupovat při vyplňování žádosti

- Všechny řádky a údaje na základním formuláři vyplňte čitelně. U OSVČ vyplňte adresu zaměstnavatele adresou vaší firmy (neustále dohledáváme) a doložte ověřenou kopii registrace nestátního zdravotnického zařízení nebo ověřenou kopii živnostenského listu.
- Pokud nevíte, jak přesně označit svou kvalifikaci pro získání způsobilosti k výkonu povolání, je za jednotlivými povoláními uvedeno číslo paragrafu ze zákona č. 96/2004, kde naleznete přesný výklad.

- Pro zdravotnické povolání, jehož výkon chcete provádět bez odborného dohledu, musíte být kvalifikován/a podle výše uvedeného zákona.
- Chcete-li získat Osvědčení pro dvě zdravotnická povolání, stačí vyplnit pouze jednu žádost. Je nutné si ale uvědomit, že pro obnovení registrace bude nutné splnit příslušnou zdravotnickou praxi pro každé povolání a získat 40 kreditních bodů, rovněž pro každé povolání.
- Podle délky odborné praxe, celoživotního vzdělávání se podle paragrafu 96 zákona č. 96/2004 určuje délka platnosti osvědčení a následné registrace. Proto vás žádáme o velmi pečlivé vyplnění výpisu dosavadní praxe včetně rozsahu úvazku. Uvádějte přesné rozmezí vaší praxe (s přesností na měsíce).
- Ve formuláři – doklad o absolvovaných vzdělávacích aktivitách – je nutný pouze jejich výčet. Počet kreditů v této přechodné dvouleté době není zohledňován.
- Pracovníci, kteří byli registrováni u odborných společností budou zvýhodněni tím, že jim bude vydáno Osvědčení na 6 roků. Tuto registraci je nutno doložit úředně ověřenou kopií Osvědčení o řádné registraci. (*pozn. ČSKB: výklad tohoto bodu bude předmětem dalšího upřesnění*).

Důležité: nezasílejte originály vašich dokladů o kvalifikaci, ale jejich úředně ověřené kopie.

Co je potřebné k vydání osvědčení a následné registraci

- Vyplněný formulář o sedmi stranách s nalepeným kolkem v hodnotě 500 Kč, s potvrzenou praxí a vzdělávacími aktivitami. U OSVČ je nutné k vyplněným formulářům přiložit čestné prohlášení o pravdivosti údajů a ověřenou registraci nestátního zdravotnického zařízení nebo živnostenského listu.
- Originál nebo ověřenou kopii potvrzení o zdravotní způsobilosti s razítkem praktického nebo závodního lékaře.
- Originál nebo úředně ověřenou kopii výpisu z rejstříku trestů.
- Úředně ověřenou kopii dokladu o získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

Související právní předpisy

[Zákon 96/2004 Sb.](#) o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)
[Vyhláška 423/2004 Sb.](#), kterou se stanoví kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků

[Vyhláška 424/2004 Sb.](#), kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

[Vyhláška 470/2004 Sb.](#), kterou se stanoví seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a k výkonu povolání dalšího zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek a náležitosti lékařského posudku (o zdravotní způsobilosti k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka

Žádost o vydání Osvědčení – základní formuláře včetně pokynů (8 stran) jsou k dispozici ke stažení na adrese:

http://www.nconzo.cz/download/zadost_osvedceni.pdf

Vzor lékařského posudku – Příloha č. 2 k vyhlášce č. 470/2004 Sb – k dispozici na adrese:

http://www.nconzo.cz/download/lek_posudek.pdf

Veškeré dotazy související s Registrem adresujte na poštovní alias registr@nconzo.cz.

Pozn.:

Specializace VŠ analytiků je dle § 26 nazývána: „Odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků“

Příloha č.2

Návrh doporučení ČSKB o časové dostupnosti výsledků vybraných laboratorních vyšetření

Dostupností se míní časový interval od převzetí biologického materiálu laboratoří do zveřejnění výsledku (tedy Laboratory Turnaround Time - TAT) a laboratoř garantuje jeho dodržení pro 90 % dodaných vzorků. Zbývajících 10 % je vyhrazeno pro situace, kdy se vzorek ředí, probíhá jiná analýza a start nové analýzy je nutné odložit a podobně.

Vitální indikace: ordinace laboratorního vyšetření v situaci spojené s ohrožením života, kdy výsledek vyšetření má vliv na přežití pacienta. Vzorky na vyšetření mají absolutní přednost, je možné zastavit analýzy jiných vyšetření.

Statim (akutní vyšetření): ordinace laboratorního vyšetření v situaci, kdy výsledek vyšetření může zásadním způsobem ovlivnit rozhodování o další péči o nemocného. Vzorky na vyšetření mají přednost před ostatními vzorky.

Dostupnost výsledků analýz ordinovaných z vitální indikace a statim (Tabulka č.1)

A - Dostupnost při vitální indikaci v minutách

B - Dostupnost při indikaci STATIM v minutách

Tabulka č. 1

Analyt	A	B	Poznámka
P;S;cB glukóza, látková koncentrace	30	60	P
P;S; U kalium, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U natrium, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U chloridy, látková koncentrace	-	60	
P;S kalcium celk. /ioniz., látková koncentrace	-	60	P
cB;aB pH a krevní plyny	15	30	Dané prean. fází
P; S bilirubin, látková koncentrace	-	60	
P;S ALT, koncentrace katalytické aktivity	30	60	P
S GMT, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S ALP, koncentrace katalytické aktivity	-	60	N
P;S;U urea, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U kreatinin, látková koncentrace	30	60	P
P laktát	30	30	Dané prean. fází
P amoniak	30	30	Dané prean. fází
P;S cholinesteráza, koncentrac. katal. aktivity	-	60	Vymezená indikace
P;S AMS, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S lipáza, koncentrace katalytické aktivity	-	60	N
P;S CK MB mass, hmotnostní koncentrace	-	60	V
P;S myoglobin, hmotnostní koncentrace	30	60	P
P;S troponin, hmotnostní koncentrace	30	60	P
P;S TSH, arbitrární látková koncentrace	-	60	N
P;S hCG, arbitrární látková koncentrace	-	60	N
P;S digoxin, látková koncentrace	-	60	N
P;S albumin, hmotnostní koncentrace	-	60	
P;S; protein celk., hmotnost. koncentrace	-	60	N
U; protein celk., hmotnostní koncentrace	-	60	
CSF; biochemické vyšetření základní	podle požadavků specifikovaných v doporučení o likvoru		
P;S CK, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S teofylin, látková koncentrace	-	60	N
P;S CRP, hmotnostní koncentrace	-	60	N
P;U osmolalita, molalita	-	60	
P;S paracetamol, látková koncentrace	-	60	N
P;S salicyláty, látková koncentrace	-	60	N
P;S;B etanol, látková koncentrace	-	60	N

P – vitální indikace předpokládá odběr nesrážlivé krve (heparinová plazma) a zkrácenou centrifugaci biologického materiálu, v případě dostupnosti vyšetření z plné nesrážlivé krve se interval zkracuje na 15 minut

N – s ohledem na typ zdravotnického zařízení nemusí být vždy součástí statimové nabídky

V – lze vykázat jako statimové vyšetření zdravotní pojišťovně, postup není v klinické praxi považován za postup lege artis a/nebo medicínsky opodstatněný

Výkony odbornosti 818

Tabulka č. 2

Výkon	A	B
B Krevní obraz + pětipopulační diff. z analyzátoru		
B Krevní nátěr *		
P Protrombinový čas (Quick)		
P Aktivovaný parciální tromboplast. čas (APTT)		
P Antitrombin		
P D dimery		
P Fibrinogen		
P Etanol-gelifikační test		

* - podmínkou je přítomnost pracovníka schopného nátěr zhodnotit

Poznámka (není určeno pro definitivní text): o doplnění časů a korekturu níže uvedených bodů bude požádána ČHS.

- U všech hematologických a koagulačních vyšetření je nutný kvalitní náběr. Odchyly lze řešit vydáním náhradního textového výsledku (např. výsledek typu „sraženo“ nebo u koagulačních metod „nesráží se“ při odběru z heparinovaných kanyl).
- V případě podezření na meningokokovou sepsi se stává klíčovým i vyšetření hladiny proteinu C. Pokud je laboratoř provádí a má pohotovostně dostupné reagensie (je běžně řazen mezi trombofilní markery a ne všechny laboratoře jej vyšetřují) může být i výsledek tohoto vyšetření dostupný do 30 minut jako ostatní koagulační vyšetření.

Závěrečné poznámky

U části analytů, uvedených v tabulkách 1 a 2, je TAT výrazně závislé na doporučeném intervalu mezi odběrem a zpracováním s ohledem na podmínky preanalytické fáze.

Analyty vyšetřované v běžném rutinním provozu, tj. v pracovních dnech, by měly být dostupné v den indikace, nejpozději do 24 hodin.

Podmínky vyšetření likvoru jsou specifikovány samostatným doporučením ČSKB.

Doporučenou dostupnost toxikologických vyšetření v současné době nelze zevšeobecnit.

Pokud se analýzy neprovádějí denně (například RIA, IRMA, ELFO, ELISA) a nejedná se o vysoce specializovaná vyšetření (například PCR), je vhodné, aby výsledek vyšetření byl dostupný do týdne.